

VELKOMMEN TIL NATUR & MILJØ

Spor I – Klimatilpasning
Spor D - Spildevand

Samskabelse - fremtidens borgerinddragelse

Konference, Natur & Miljø
Billund
Den 13. maj 2024

Lidt om Lis Nowak og Jens Ulrich

Lis Nowak har over 15 års erfaring med projekt- og procesledelse på planlægnings- og klimatilpasningsområdet.

Hun er uddannet civilingeniør fra AAU i 2008 og har siden primært arbejdet med byplanlægning og klimatilpasning i kommunalt regi.

Lis er 1. maj 2025 tiltrådt som projektchef ved Envidan – og sidder til dagligt på deres kontor i Odense.

Jens Ulrich arbejder med samskabelse, borgerinddragelse og demokratiprocesser som konsulent, rådgiver, projektleder, underviser og forsker.

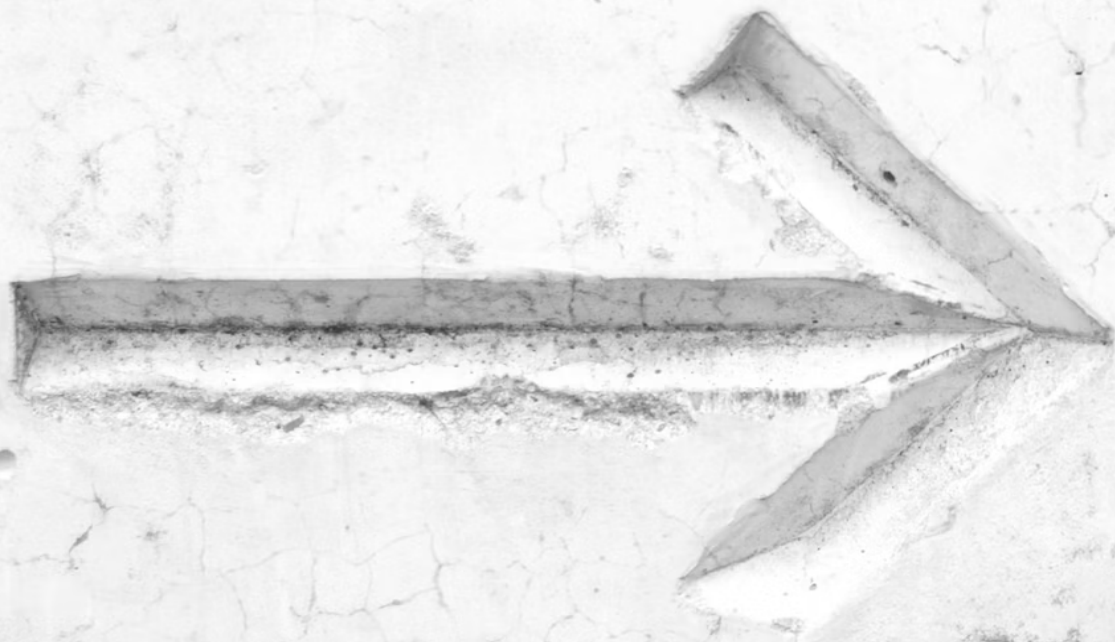
Han har en ph.d. i demokratiteori og borgerinddragelse og har tidligere arbejdet på Aalborg Universitet og VIA University College.

Jens Ulrich har sit eget firma (Ulrich Consult ApS) og er ekstern lektor ved VIA University College.

**ULRICH
CONSULT**

DELTAGELSE | ORGANISATION | LEDELSE

Hvad har vi på programmet?

- 1) Velkommen
- 2) Skive Kommune, samskabelse og borgerinddragelse
- 3) Eksempler fra klimatilpasning og vandhåndtering
- 4) Fremadrettet refleksionstræning
- 5) Afsluttende spørgsmål og kommentarer

Borgerinddragelse - hvorfor?

Hvilke værdier kan vi høste?

- Ejerskab og følgeskab
- Inspiration og nyt input
- Kvalificering af vores indsatser
- Innovation
- Demokrati og legitimitet
- Økonomi og ressourcer
-

Se bl.a. Jens Ulrich (2018): "Samskabelse – hvilke værdier kan der høstes?"
i Fogsgaard & de Jongh (red.) *Ledelse og samskabelse i den offentlige sektor*

Klimalandsbyer i Skive Kommune

Kontekst

Interreg
North Sea

Co-funded by
the European Union

Speak Up

Speak Up

- Interreg North Sea Region project

Speak Up projektet har til formål at udvikle bedre samarbejder mellem lokalområder og den offentlige sektor – primært gennem fokus på den grønne omstilling.

Belgien, Holland, Frankrig, Sverige, Tyskland, Holland og Danmark.

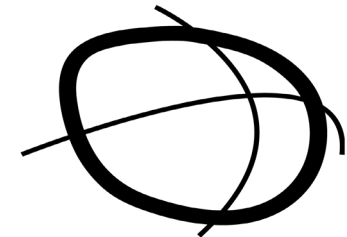
Skive Kommune og VIA University College.

**VIA University
College**

VIA University College

Laver følgeforskning og sparring i Skive Kommune, og høster erfaringer på tværs af partnerne i Speak Up.

SKIVEKOMMUNE

Skive Kommune

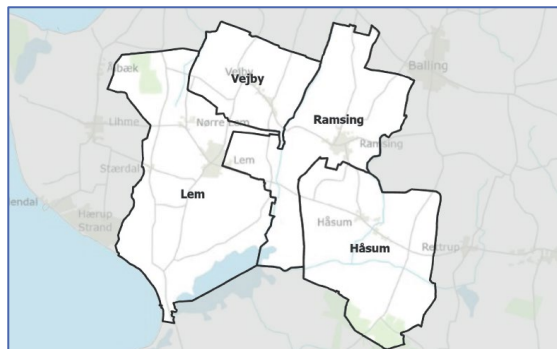
To klimalandsbyer. Projektet er forankret i Teknik, Miljø & Udvikling.

- udvalgt pba. ansøgningsrunde
- 1 mio. kr. til hver
- grøn omstilling
- bred mobilisering
- lokal koordineringsgruppe.

Klimalandsbyerne

Klimalandsby Sydvestsallingklyngen

Sammen om bæredygtighed og fælles indsats for et grønnere og stærkere lokalsamfund.

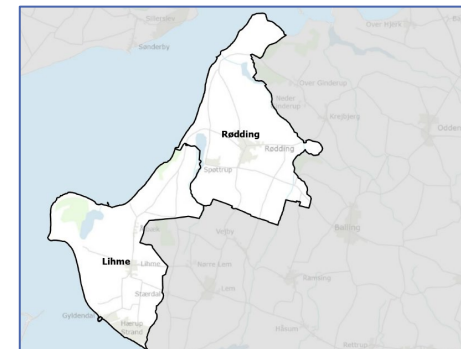

Indsatser:

- Klimaringen – et stisystem
- Fælles grønne mødesteder
- Genbrug og repair
- Aktiviteter og fællesskab

Klimalandsby Lihme og Rødding

Lihme og Rødding vil mindske CO2-udledning, reducere ressourceforbrug og fremme biodiversitet.

Indsatser:

- Energifællesskab
- Iværksætteri og nye boformer
- Bæredygtig fritid og turisme
- Aktive fællesskaber

Roller og intentioner

Kommunen:

- Lave udbud og godkendelsesproces.
- Godkende aktiviteter.
- Understøtte koordinationsgrupperne (facilitere).
- Stå for økonomistyring.

Koordinationsgrupperne:

- Udtænke og realisere tiltag og aktiviteter.
- Gennemføre diverse arrangementer.
- Understøtte en bred mobilisering.

Intention:

- Kommunen blander sig ikke i substansen.
- Der skabes lokalt ejerskab.
- Kommunen er formelt projektejere.
- Samskabelse – facilitering af facilitering.

Dilemmaer

- 1) Slippe fri eller sikre resultater inden for rammen?
- 2) Facilitere eller sidde med ved bordet?
- 3) "Elite løfter bredden" eller "Bredden skaber elite"?
 - ambitiøse klimaløsninger eller bred mobilisering?

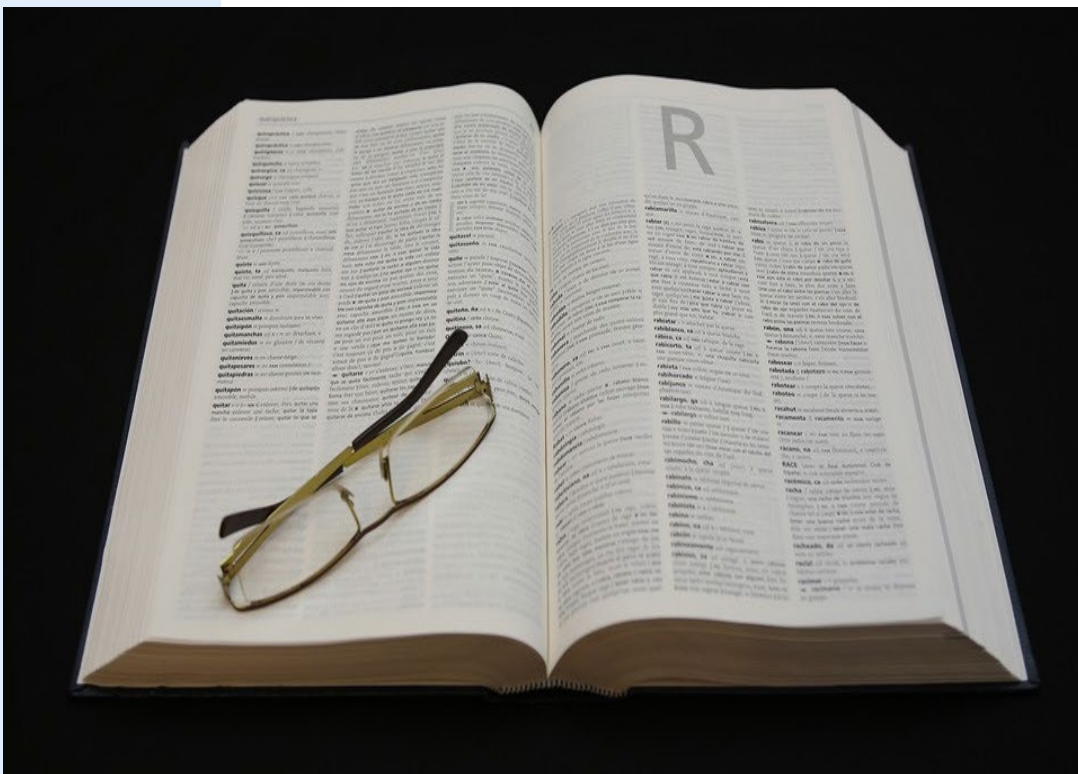
Tese: hverdags-mobilisering skaber følgeskab til ambitiøse tiltag.

Op i helikopteren

Borgerinddragelse og samskabelse

Samskabelse

- en generel definition

”Samskabelse er når offentlige organisationer skaber og udvikler velfærds løsninger sammen med borgere, virksomheder og civilsamfundsmæssige organisationer og foreninger”

- samskabelse er **ikke** samarbejde!
- der skabes løsninger **sammen** med, og ikke **for** borgerne!

Hvad skal vi samskabe om?

Definering af kerneopgaven: Vi kan invitere til en samskabelsesproces om, hvilke opgaver vi skal arbejde med.
- *hvilke opgaver vi skal løse!*

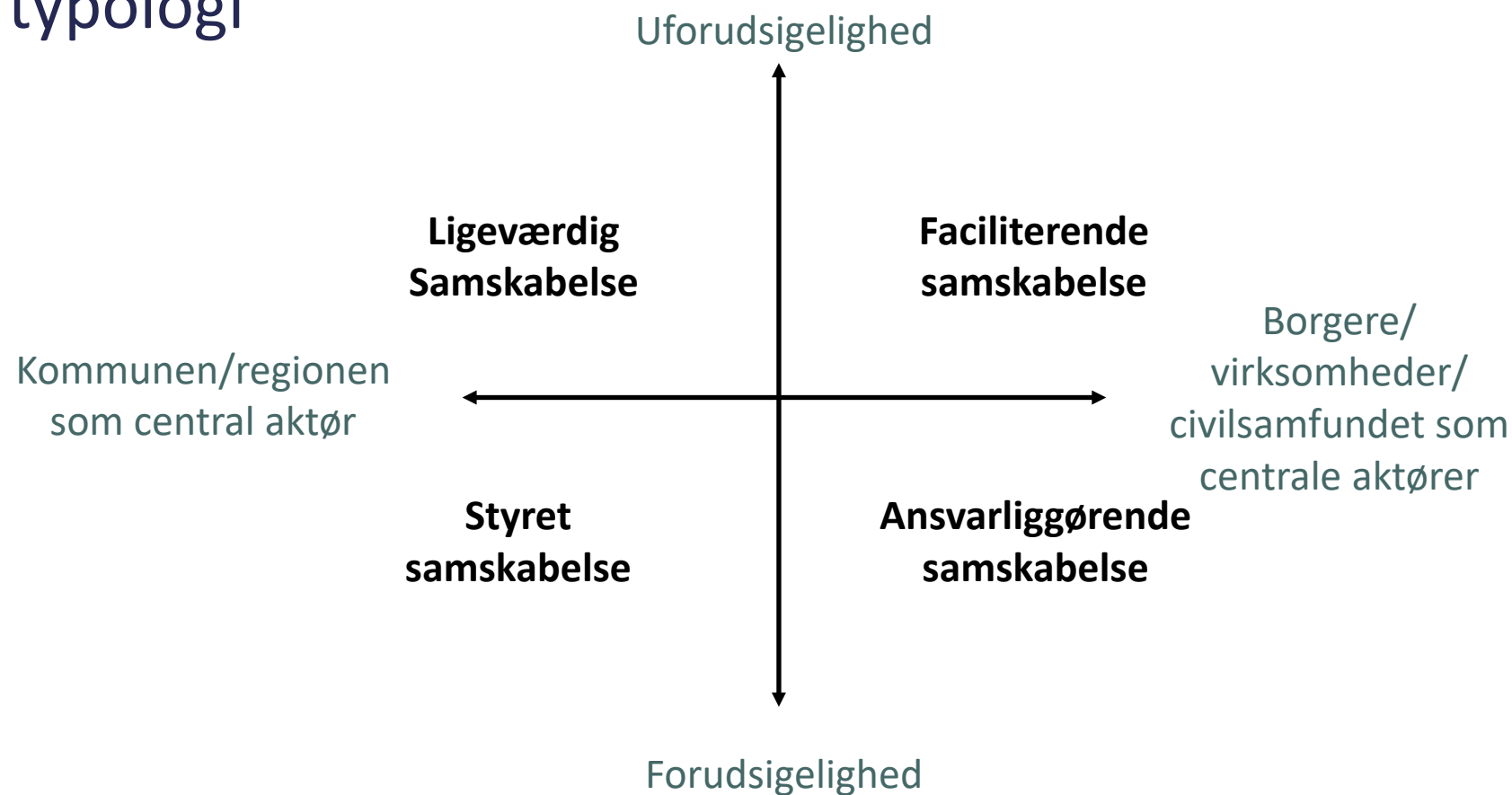
Udvikle løsninger: Når opgaverne er defineret, inviteres til en samskabelsesproces omkring udviklingen af løsninger.
- *hvordan vi skal løse vores opgaver!*

Løse opgaver: Når opgaver og løsninger er defineret, inviteres til samskabelse omkring selve arbejdet med at udvikle løsninger.
- *realiseringen af løsningerne!*

Samskabelse

- en typologi

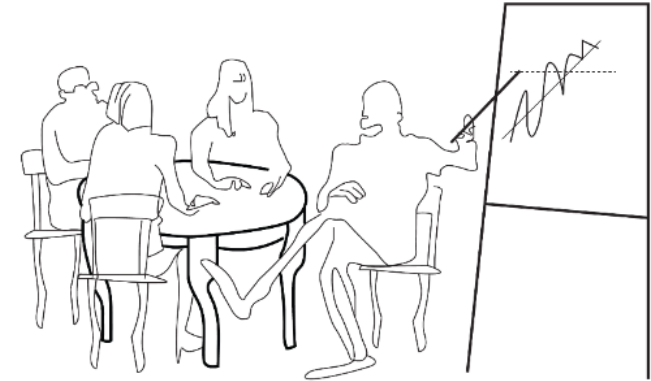

Styret samskabelse

Kommunen/regionen
som central aktør

**Styret
samskabelse**

Forudsigelighed

FOR ENDEN AF DET RUNDE BORD
-i en definerende og besluttende rolle

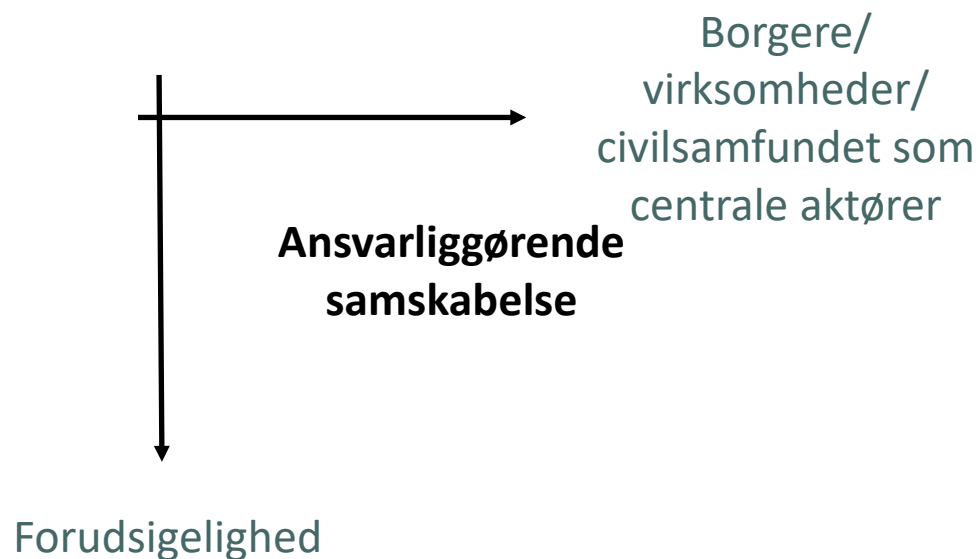
”De offentlige aktører har besluttet opgaven, peget på den gode løsning og løfter store dele af opgave-realiseringen selv.”

Ansvarliggørende samskabelse

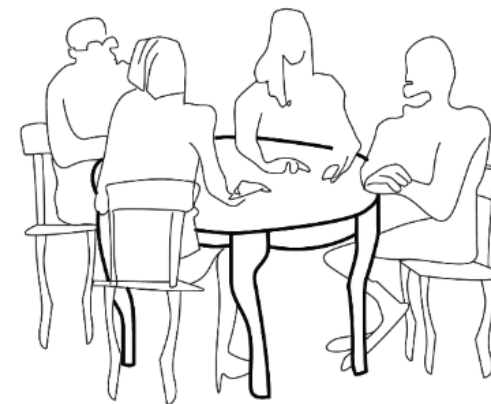
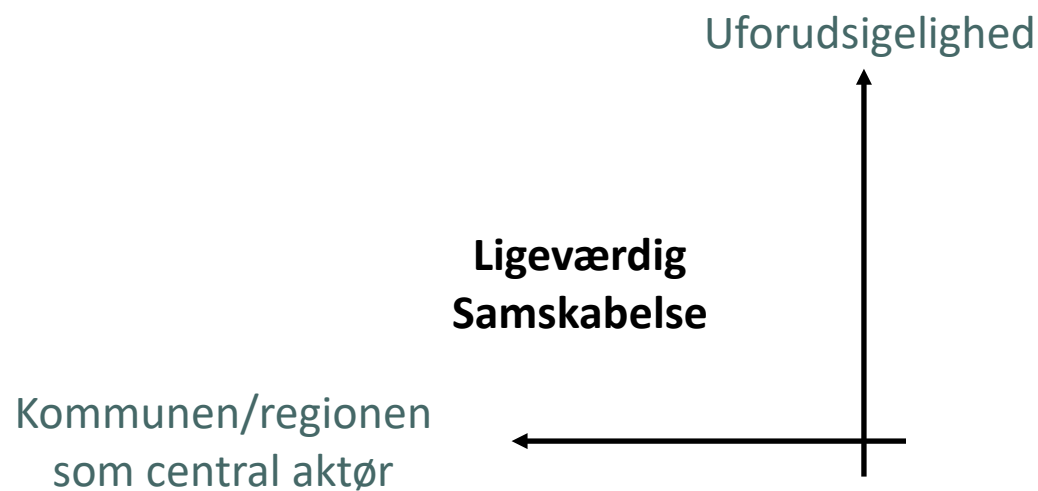

FOR ENDE AF DET RUNDE BORD
-i en målsættende og motiverende rolle

”De offentlige aktører har besluttet opgaven, peget på den gode løsning, men vil gerne ansvarliggøre andre for opgaverealiseringen.”

Ligeværdig samskabelse

SIDDER MED VED DET RUNDE BORD

”De offentlige aktører har besluttet opgaven, men vil på ligeværdig vis gerne udvikle løsninger sammen med andre.”

Faciliterende samskabelse

VED SIDEN AF DET RUNDE BORD
-i en faciliterende rolle

Uforudsigelighed

**Faciliterende
samskabelse**

Borgere/
virksomheder/
civilsamfundet som
centrale aktører

”Aktører udefra foreslår nye opgaver, og de offentlige aktører står faciliterende på sidelinjen, når løsninger skal udvikles og senere realiseres.”

What's in it for me (us)?

Skal vi lykkes med samskabende processer, så skal alle de involverede aktører kunne se en værdi i det for dem selv.

"Vi samskaber ikke for kommunens skyld!"

Ikke kun "egoistisk" – også i forhold til dem, som man er sat i verden for
- ex en forenings målgruppe eller virksomhedens mission.

Samskabelse som fremtidens borgerinddragelse

Klimatilpasning og vandhåndtering

Styret samskabelse

- De usynlige løsninger
- Lille indvirkning fra borgerne

FOR ENDE AF DET RUNDE BORD
-i en definerende og besluttende rolle

Ansvarliggørende samskabelse

FOR ENDEN AF DET RUNDE BORD
-i en målsættende og motiverende rolle

- Vejsamarbejder
- Kommunale fællesprojekter

Ligeværdig samskabelse

SIDDER MED VED DET RUNDE BORD

- Samskabelse af rekreative rum
- Udvikling af opholdsarealer med vandhåndtering

Faciliterende samskabelse

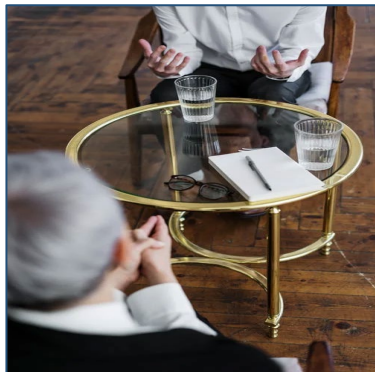
- Kystbeskyttelsesprojekter
- Regnbede i private haver

VED SIDEN AF DET RUNDE BORD
-i en faciliterende rolle

Dialog og refleksion

Et blik på egen praksis

Hvor kan I skabe endnu mere værdi,
hvis I inviterer mere borgerinddragelse
og samskabelse ind?

Hvordan kan I sætte fokus på borgernes
behov for "What's in it for me (us)?"

Noter ideer og refleksioner på post-its

Tak for nu

Lis Nowak
Envidan

Jens Ulrich
Ulrich Consult ApS

Kontakt

I er altid velkomne til at række ud

Lis Nowak

(+45) 23 27 88 56

ln@envidan.dk

Kontaktoplysninger

Jens Ulrich

Stifter, ledelseskonsulent og ph.d.

Ulrich Consult ApS

Gravlevvej 4

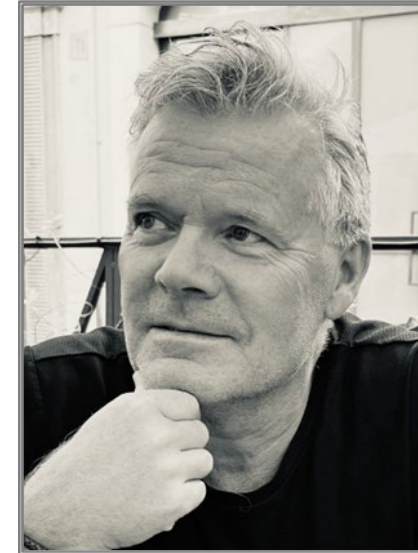
DK-9520 Skørping

T: +45 5183 2489

E: ju@ulrichconsult.dk

Hjemmeside: www.ulrichconsult.dk

LinkedIn: www.linkedin.com/in/jens-ulrich

**ULRICH
CONSULT**

DELTAGELSE | ORGANISATION | LEDELSE